

MEGHÍVÓ

A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

KERTÉSZETTUDOMÁNYI

DOKTORI ISKOLÁJA

meghívja Önt

LUKÁCSY GYÖRGY

**„A fürtritkítás idejének és mértékének hatása a ’Furmint’ és a
’Hárslevelű’ fajták vegetatív és generatív teljesítményére Tokaj-
Hegyalján”**

című PhD doktori értekezésének

2007. február 6-án de. 10.00 órakor

tartandó nyilvános vitájára.

Témavezető: Balogh István, CSc

Helyszín: Budapesti Corvinus Egyetem,

1118 Bp., Villányi út 35-43. „K” épület III. em., KLUBTEREM

A BÍRÁLÓ BIZOTTSÁG ÖSSZETÉTELE:

Elnöke:

Tóth Magdolna, CSc

Tagjai:

Zámboriné Németh Éva, DSc

Simon Gergely, PhD

Hajdú Edit, CSc

Ifj. Kozma Pál, CSc

Opponensek:

Májér János, PhD

Molnár Péter, PhD

Titkár: Simon Gergely, PhD

Az értekezés megtekinthető

a Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtárában

(Budapest, XI., Villányi út 35-43. K. ép. I. em.),

elektronikus változata a <http://www.lib.uni-corvinus.hu> címen

Felhívjuk az olvasók figyelmét, hogy az értekezés szerzői jogvédelem alatt áll. A védésig, illetve az elfogadásig nem hivatkozható, és csak a doktori eljárás érdekében olvasható.

*A nyilvános vitában minden jelenlévő részt vehet
és írásban előzetesen is észrevételt tehet*

Dr. Papp János sk
egyetemi tanár
Doktori Iskola Vezetője

Lukácsy György:

A fürtrítkezés idejének és mértékének hatása a 'Furmint' és a 'Hárslevelű' fajták vegetatív és generatív teljesítményére Tokaj-Hegyalján

doktori értekezésének összefoglalója

A szőlőtermesztésben különösen felértékelődött azon termesztéstechnológiai műveletek jelentősége, melyek a terméshozam csökkentésével előnyösen hatnak a minőség alakulására. Közülük az elmúlt időszakban hazánkban és azon belül a Tokaji borvidéken is az érdeklődés homlokterébe került a fürtrítkezés, ami alkalmas eszköze lehet a minőség javításának.

2002 és 2004 között a Tokaji borvidéken, a Tokaj-Hétszőlő Zrt. területén, a Furmint és a Hárslevelű fajtákon vizsgáltam a fürtrítkezés idejének és mértékének hatásait. A kísérlet során négy időpontban (kötődés, fűrtzáródás, zsendülés és érés) és két erősségben (hajtásonként egy fűrt, max. 12 fűrt/tőke és termőalaponként egy fűrt, max. 6 fűrt/tőke) hajtottam végre fűrtválogatást, valamint kezeletlen kontroll tőkét is kijelöltem. Vizsgáltam a tőkék vegetatív teljesítményének, a termés mennyiségének és minőségének, illetve a bor minőségének alakulását. A méréseimet a nyugalmi időszakban a vesszők biokémiai vizsgálatával is kiegészítettem.

Vizsgálataim során megállapítottam, hogy a fürtrítkezés hatására nőtt a Furmint és a Hárslevelű tőkék vegetatív teljesítménye. A fűrtterhelés csökkentésével nőtt a rügyek termékenysége és a fűrtök átlagos tömege. A fűrtválogatás hatására vegetatív és a generatív szervek közötti egyensúly akkor is optimalizálódott, amikor a termésmennyiség számottevően nem csökkent. A kezelések kedvezően befolyásolták a must számos beltartalmi mutatóját, így a cukor, α -amino nitrógen-, összes asszimilálható nitrógen-, arginin-, prolin-, kálium-, kalcium-, magnézium-, foszfor- és bórtartalmát. A fűrtterhelés mérséklésével javult a Furmint és a Hárslevelű borainak minősége. Ezt a borok analitikai és szenzorikai értékelése is egyaránt igazolta. A must és a bor minőségi mutatói a korábbi (fűrtzáródásig elvégzett) erős mértékű kezelések esetében vették fel a legkedvezőbb értékeket mindkét fajta esetében.

Méréseim igazolták, hogy a vessző peroxidáz- és polifenoloxidáz- enzimaktivitásának, illetve fenoltartalmának meghatározása a tőkét érő stresszhatások nyomon követésének alkalmas módszere lehet. A vessző peroxidáz és polifenoloxidáz enzim aktivitása a fűrtterhelés csökkentésével csökkenő tendenciát mutatott.

A kísérlet során azonos termőhelyen, valamint azonos ültetvényszerkezet és termesztéstechnológia mellett az egymáshoz fajta rendszertani szempontból közeli rokonsági kapcsolatban álló Furmint és a Hárslevelű tőkén vizsgált mutatók nemcsak abszolút értékükben különböztek egymástól, hanem a fürtrítkezésre adott válaszreakcióik is eltérő mértékűek, esetenként eltérő irányúak voltak.

Kísérleteim eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgált termőhelyen, a Furmint és a Hárslevelű fajtákon a fűrtválogatást kötődés és fűrtzáródás állapota között (június közepétől július végéig) célszerű elvégezni. A Furmint esetében javasolható az erősebb mértékű (termőalaponként egy fűrt) fűrtszám csökkentés. A Hárslevelű fűrtterhelésének beállításánál gazdaságossági szempontokat figyelembe véve szükségtelen a termés nagyobb mértékű leválogatása.